

REPLIK: ÄVEN NATOLÄNDER UTAN KÄRNVAPEN DELTAR I PLANERINGEN

26 augusti 2022

Steg för steg nedmonteras svensk nedrustningspolitik och infogas i en Natodoktrin som ser kärnvapen som användbara. Läs vår replik till utrikesminister Ann Linde som publicerades i Dagens Nyheter 25 augusti.

Vi tackar utrikesministern för [hennes svar](#) på [vår insändare](#). Dessvärre ser vi inget i Sveriges agerande som bekräftar att vi är en stark röst för kärnvapennedrustning.

Utrikesministern skriver att Sverige är emot utplacering av kärnvapen på svensk mark och att det förtydligas är bra. Risken för utplacering av kärnvapen är dock inte det största eller enda problemet med att Sverige "helt och fullt" ställt sig bakom Natos kärnvapenpolicys.

Kärnvapen är en central komponent i Nato. Alliansen strävar efter att alla medlemmar ska delta i den kollektiva planeringen för en potentiell användning av kärnvapen. I Natos "Nuclear Planning Group" sker både planering och övningar, där även Natoländer utan kärnvapen deltar.

Ingenstans definierar Nato i vilket scenario kärnvapen kan komma att användas, utan uttrycker att ett hot mot en medlemsstats säkerhet kan mötas med motangrepp som har oacceptabla konsekvenser och som vida överstiger den potentiella nyttan för angriparen. Nato har inte heller någon så kallad "No first use-policy". Det innebär att Nato inte utesluter att använda kärnvapen först.

I sitt öppningsanförande, som utrikesministern hänvisar till, nämnde hon inget om kärnvapnens humanitära konsekvenser. Det är första gången sedan Socialdemokraterna fick makten 2014 som en svensk utrikesminister inte inkluderar detta i ett FN-uttalande om kärnvapen. Sverige är nu inte längre ett av de länder som ställer sig bakom det humanitära initiativet.

Det humanitära initiativet lägger fokus på kärnvapnens katastrofala humanitära konsekvenser – effekter på hälsa, samhälle och miljö och siktar mot avskaffandet av kärnvapen. Anledningen till att Sverige nu lämnat det humanitära initiativet är, enligt utrikesdepartementet, att Sverige i och med ansökan om Natomedlemskap inte längre kan ställa sig bakom skrivningen att kärnvapen aldrig mer får användas, inte under några omständigheter, på grundval av sina katastrofala humanitära konsekvenser.

Natos kärnvapendoktrin, där kärnvapen ska kunna användas till medlemsstaternas försvar, står nu alltså över ställningstagandet om att ett användande av kärnvapen, som ofrånkomligt skulle innebära massmord på civila, i alla lägen är oacceptabelt. Vår följdfråga blir då i vilken situation regeringen anser att kärnvapenanvändning skulle vara acceptabelt, förenligt med folkrätten och de humanitära principerna?

Steg för steg nedmonteras den svenska nedrustningspolitiken för att infogas i den Natodoktrin som ser kärnvapen som användbara. Om Sverige verkligen ska vara ledande i arbetet för kärnvapennedrustning måste regeringen genast erkänna kärnvapnens humanitära konsekvenser samt ta steg mot att skriva under FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen.

Vendela Englund Burnett, ordförande, Svenska Läkare mot Kärnvapen
Kerstin Bergeå, ordförande, Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen
Malin Nilsson, generalsekreterare, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet

Läs replikskiftet i sin helhet:

[Svensk nedrustningspolitik urholkad av Natoansökan](#)

[Svar: Vi är emot utplacering av kärnvapen i Sverige](#)

[Svar: Även Natoländer utan kärnvapen deltar i planeringen](#)